

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

Vertinimo instrukcija

Bandomojo valstybinio brandos egzamino užduotis

I. Saugus ir teisėtas informacijos ir interneto naudojimas

Kl. nr.	Taškai	Atsakymai ir komentarai
1.	1	d
2.	1	d
3.	2	Galimi teisingų atsakymų variantai: 1. Garantuoja, kad dokumento turinys nepakeistas. 2. Elektroninio dokumento pasirašymas (patvirtinimas) parašu; prašymų pateikimas įvairioms valstybės institucijoms; el. parašo naudojimas norint prisijungti prie el. valdžios paslaugų sistemos, banko sąskaitos. Po vieną tašką skiriama už kiekvieną teisingą atsakymą.
4.	1	b
5.	2	Galimi teisingų atsakymų variantai: <ul style="list-style-type: none"> • Asmeniškumas. • Informacijos pateikimas atgaline chronologine tvarka. • Komentavimas. • Reguliarumas. Po vieną tašką skiriama už kiekvieną teisingą atsakymą.
6.	2	Galimi teisingų atsakymų variantai: 6.1. Ignoruoti; ištrinti; nekreipti dėmesio; užverti; neatsakyti; pranešti policijai, banko darbuotojams, interneto paslaugų tiekėjams. 6.2. Neteisėtai išgaunami asmens duomenys, galimi finansiniai nuostoliai, kenkėjiškų programų diegimas. Po vieną tašką skiriama už kiekvieną teisingą atsakymą.
7.	1	Galimi teisingų atsakymų variantai: Ne , nes autoriai turi teisę platinti savo kūrinį pasirinktu būdu. <i>Arba</i> Taip , nes autorinės teisės priklauso autoriui kartu su leidykla. <i>Pastaba.</i> Atsakymą „Taip“ galima įskaityti tik tuo atveju, jei mokinys argumentuoja, kad autorinės teisės priklauso autoriui kartu su leidykla, nors schemoje šis atvejis nenumatytas. Vienas taškas skiriamas už teisingą atsakymą.

Pastaba. Jei mokinys nurodo daugiau atsakymų variantų, nei prašoma užduotyje, vertinama tik tiek pirmų atsakymų, kiek prašoma užduotyje.

II. Tekstinio dokumento maketavimas

Užd. dalis	Vertinimo kriterijai	Taškai	
1.	Sudarytas trijų lygių nuoseklus sąrašas.	1	5
	Pirmo lygio numerių stilius – I, II, ...	1	
	Antro lygio numerių stilius – I.a, I.b, ..., II.a, II.b, ...	1	
	Trečio lygio ženklavimo stilius – laisvai pasirinktas ženklelis.	1	
	Trečio lygio teksto įtrauka nuo kairiosios paraštės – 3 cm, simbolio įtrauka – 3 cm.	1	
2.	Pirmojo skyriaus (<i>Žemynai</i>) tekste ties žodžiu <i>Lietuva</i> įdėta nuoroda į svetainę www.lietuva.lt (http://www.lietuva.lt).	1	1
3.	Sukurta lentelė su tinkamai suformuotais langeliais.	1	4
	Visas tekstas įrašytas į lentelę.	1	
	Lentelės išorinio rėmelio linijos storesnės už vidinės lentelės linijas.	1	
	Langeliams, kuriuose įrašyti vien skaičiai, pritaikyta dešininė lygiuotė, kitiems – kairinė lygiuotė.	1	
4.	Visose teksto eilutėse įdėta dešininė tabuliavimo žymė ties 4 cm.	1	2
	Visose teksto eilutėse įdėta centrinė tabuliavimo žymė ties 7 cm.	1	
5.	Duotas pastraipos stilius modifikuotas.	1	3
	Pastraipos stilius tinkamai suformatuotas: šrifto stilius – pasvirasis, šrifto dydis – 16 punktų, šrifto spalva – raudona.	1	
	Modifikuotas stilius pritaikytas visiems skyrių pavadinimams (<i>Žemynai, Gyventojų ekonominis aktyvumas, Lietuvos ribiniai geografiniai raškai</i>).	1	
6.	Dokumento pabaigoje įterptas naujas puslapis.	1	4
	Turinys sukurtas automatinėmis priemonėmis (jį atnaujinus – niekas nepasikeičia).	1	
	Į turinį įtraukti tik skyrių pavadinimai (<i>Žemynai, Gyventojų ekonominis aktyvumas, Lietuvos ribiniai geografiniai taškai</i>).	1	
	Tarpas tarp skyrių pavadinimų ir puslapių – punktyras.	1	
7.	Dokumento puslapiai nuosekliai sunumeruoti automatinėmis priemonėmis pradedant nuo vieneto.	1	1
Iš viso taškų			20

III. Skaitinės informacijos apdorojimas skaičiuokle

Užd. dalis	Vertinimo kriterijai	Taškai	
1.	Pasinaudojus sąlygos sakiniais, teisingai atrinkti didmiesčiai.	1	5
	Pasinaudojus sąlygos sakiniais, teisingai atrinkti miestai.	1	
	Pasinaudojus sąlygos sakiniais, teisingai atrinkti mažieji miestai.	1	
	Formulėje gyventojų skaičiaus ribos nurodytos mišriosiomis arba absoliučiosiomis koordinatėmis (D\$4 arba \$D\$4 ir D\$5 arba \$D\$5).	1	
	Miestų tipų pavadinimai nurodyti mišriosiomis arba absoliučiosiomis koordinatėmis (B\$3 arba \$B\$3 ir t. t.).	1	
Pastaba. Vertinant užduoties 2-q ir 3-ią dalis, neatsižvelgiama į 1-os dalies sprendimo teisingumą!			
2.	Formulėje naudojama funkcija <i>countif</i> .	1	3
	Formulėje teisingai nurodyta paieškos sritis (F\$9:F\$85 arba \$F\$9:\$F\$85 arba F9:F85) ir paieškos kriterijus (B3).	1	
	Formulėje miestų duomenų sritis nurodyta mišriosiomis arba absoliučiosiomis koordinatėmis (F\$9:F\$85 arba \$F\$9:\$F\$85).	1	
3.	Miestai surikiuoti pagal miesto tipą didėjančiai.	1	2
	To paties tipo miestai surikiuoti pagal abėcėlę.	1	
4.	Diagrama atvaizduoja visus pateiktus duomenis.	1	6
	Teisingai parinktas diagramos tipas (x-y, scatter).	1	
	x ašyje atidėta ilguma, o y ašyje – platumas.	1	
	Be klaidų nurodytos koordinatčių ribos (x ašyje [20,5; 28,5], y ašyje – [55; 59],.). Pastaba. Leistina reikšmės paklaida, pavyzdžiui, 58,999 vietoje 59.	1	
	Pašalinti visi išvardyti objektai: legenda, pavadinimai ir tinklėlio linijos. Pastaba. Taškas skiriamas, jei pašalinti bent 3 objektai.	1	
	Diagramos plotis yra dvigubai didesnis už aukštį.	1	
5.	Teisingai užrašyta mažiausios ilgumos radimo formulė =MIN(E8:E84).	1	4
	Teisingai užrašyta didžiausios ilgumos radimo formulė =MAX(E8:E84).	1	
	Teisingai atrinkti miestai, kurių platumas didžiausias.	1	
	Teisingai atrinkti miestai, kurių platumas mažiausias.	1	
Iš viso taškų		20	

IV. Programavimavimo praktinės užduotys**I programavimo užduotis. Picerija**

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	17	Visi taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo: • failo paruošimas skaitymui, uždarymas baigus skaityti, • teisingai nuskaityti duomenys, pasinaudojant ciklu.	3 (1) (2)	Vertinama tada, kai neskiriama taškų už testus.
Teisingai išvedami rezultatai į failą: • failo paruošimas rašymui, uždarymas baigus rašyti, • teisingai išvedami rezultatai.	2 (1) (1)	
Teisingai apskaičiuojamas per dieną nuvažiuotas atstumas: • teisingai apskaičiuojamas atstumas, • teisingai kaupiamas atstumas.	3 (2) (1)	
Teisingai nustatoma, ar galima dar vežti užsakymą: • teisingai tikrina, ar nėra viršyta dienos norma, • teisingai tikrina, ar dar yra nepristatytų užsakymų.	2 (1) (1)	
Teisingai randamas neaptarnautų užsakovų skaičius: • teisingai randamas atstumas, • teisingai suskaičiuojama, kiek yra neaptarnautų užsakovų.	3 (1) (1)	
Teisingos kitos procedūros ir funkcijos, jeigu jų yra, ir pagrindinė programa ¹ .	4	
Sukurta ir naudojama duomenų skaitymo procedūra: • antraštė, • panaudojimas.	2 (1) (1)	Visada vertinama.
Sukurta ir naudojama funkcija kelionės atstumui rasti: • antraštė, • panaudojimas.	2 (1) (1)	
Sukurta ir naudojama rezultatų išvedimo procedūra: • antraštė, • panaudojimas.	2 (1) (1)	
Prasmingai pavadinti kintamieji. Komentuojamos programos dalys, laikomasi rašybos taisyklių.	1	
Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.	1	
Iš viso taškų	25	

¹ C++ programavimo kalboje pagrindinė programa suprantama kaip `main()` funkcija

II programavimo užduotis (pirmas variantas). Savivaldybės ir apskritys

Vertinimo kriterijai	Taškai	Pastabos
Testai.	17	Visi taškai skiriami, jeigu programa pateikia teisingus visų testų rezultatus.
Teisingai skaitomi duomenys iš failo:	2	Vertinama tada, kai neskiriama taškų už testus.
• failo paruošimas skaitymui, uždarymas baigus skaityti,	(1)	
• teisingai nuskaityti duomenys, pasinaudojant ciklu.	(1)	
Teisingai randamas savivaldybių skaičius.	1	
Teisingai randamas didžiausias mokyklų skaičius:	2	
• pasirenkama tinkama pradinė reikšmė,	(1)	
• teisingai išsaugomos rastos didžiausios apskričių savivaldybės.	(1)	
Teisingai randamos apskritys:	4	
• teisingai randamas apskričių skaičius,	(2)	Visada vertinama.
• teisingai išsaugomi skirtingų apskričių pavadinimai.	(2)	
Teisingai rikiuojami duomenys:	5	
• teisingi ciklai,	(1)	
• teisingai lyginami dviejų savivaldybių mokyklų skaičiai,	(2)	
• teisingai sukeičiami vietomis dviejų apskričių duomenys.	(2)	
Teisingai rašomi rezultatai į failą:	2	
• failo paruošimas spausdinimui, uždarymas baigus spausdinti,	(1)	
• rezultatų spausdinimas.	(1)	
Teisingos kitos procedūros ir funkcijos, jeigu jų yra, ir pagrindinė programa ² .	1	
Teisingai aprašytas ir naudojamas įrašo duomenų tipas:	4	
• teisingas įrašų aprašymas,	(2)	
• panaudojimas.	(2)	
Teisingai aprašyti masyvo duomenų tipai ir kintamieji, kurie naudojami veiksmuose.	2	
Prasmingai pavadinti kintamieji. Komentuojamos programos dalys, laikomasi rašybos taisyklių.	1	
Išlaikomas vientisas programos rašymo stilius, nėra sakinių, skirtų darbui su ekranu.	1	
Iš viso taškų	25	

²C++ programavimo kalboje pagrindinė programa suprantama kaip `main()` funkcija

II programavimo užduotis (antras variantas). Skaičių vertimas

Vertinimo kriterijai	Taškai
Teisingai užrašyti funkcijos argumentai ir tipas: <ul style="list-style-type: none"> • teisingi argumentai, • teisingi tipai. 	3 (2) (1)
Teisingai perrenkami visi masyvo elementai: <ul style="list-style-type: none"> • teisingai aprašytas ciklas, • teisingai imamas reikiamas masyvo elementas. 	2 (1) (1)
Teisingai priskiriamos pradinės kintamųjų reikšmės.	1
Teisingai cikle atskiriami pradinio skaičiaus skaitmenys ir sudaromas naujas skaičius: <ul style="list-style-type: none"> • teisingai atskiriamas skaitmuo, • teisingai konstruojamas naujas apverstas skaičius, • teisingai sumažinamas pradinis skaičius. 	4 (1) (2) (1)
Teisingai įrašomas rezultatų masyvas ir priskiriama funkcijos reikšmė.	2
Prasmingai pavadinti kintamieji.	1
Teisingai aprašyti kintamieji, kurie naudojami veiksmuose.	1
Funkcijoje <code>Apversk</code> užrašyti komentarai, trumpai paaiškinantys jos veikimą.	2
Sukurta teisinga procedūra ³ <code>RasykRezultata</code> : <ul style="list-style-type: none"> • teisingai atidaromas failas rašymui, • teisingai įrašomi duomenys į failą cikle, • teisingai uždaromas failas. 	4 (1) (2) (1)
Funkcijoje <code>GaukSkaicius</code> esantis ciklas <code>while</code> pakeistas ciklu <code>for</code> : <ul style="list-style-type: none"> • ciklas <code>while</code> pakeistas į <code>for</code>, • teisingai nurodytos ciklo <code>for</code> kintamojo pradinė ir galutinė reikšmės, • pašalinti nereikalingi priskyrimo sakiniai, keičiantys kintamojo <code>i</code> reikšmę. 	5 (1) (2) (2)
Iš viso taškų	25

³ C++ programavimo kalboje procedūra suprantama kaip funkcija.